

ДИРЕКТОРАТ
ЦИВИЛНОГ
ВАЗДУХОПЛОВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**ПРОЦЕДУРА ИЗДАВАЊА ДОЗВОЛЕ ЗА КОРИШЋЕЊЕ
СИНТЕТИЧКОГ УРЕЂАЈА ЗА ОБУКУ КОНТРОЛORA ЛЕТЕЊА**
(Извод из процедуре, издање 06/01 бр. 6/0-01-0042/2016-0002 од 25.05.2017.)

5.1 ОПИС АКТИВНОСТИ

5.1 Законски оквир

Према члану 180. Закона о ваздушном саобраћају, ако обука за стицање, продужење или обнову важења дозвола или овлашћења ваздухопловног особља захтева коришћење одговарајућег уређаја за симулирање летења или друге врсте симулатора за обуку, за коришћење тог уређаја центар за обуку је дужан да прибави дозволу Директората.

Услови који морају да буду испуњени за издавање дозволе за коришћење уређаја за симулирање летења или друге врсте симулатора за обуку одређују се прописом Директората.

Према Правилнику о основним правилима у области цивилног ваздухопловства и надлежностима Европске агенције за безбедност ваздушног саобраћаја, Анекс Vб, тачка 4. под (е), када се синтетички уређај за обуку (STD) користи за практичну обуку контролора летења у погледу свести о ситуацији и људском фактору или за показивање стечених или одржаних практичних способности, он мора да има ниво учинка који омогућава адекватно симулирање радног окружења и оперативних услова примерених за спровођење обуке.

У складу са захтевима Поддела АТСО.ОР.С.015(б) Анекса III Прилога 1. Правилника о дозволама контролора летења и центрима за обуку (у даљем тексту Правилник), организације за обуку морају да обезбеде да синтетички уређаји за обуку буду усаглашени са важећим спецификацијама и захтевима који одговарају задатку.

5.2 Класификација синтетичких уређаја за обуку контролора летења

„Синтетички уређај за обуку (*Synthetic Training Device-STD*)“ означава сваки тип уређаја којим се симулирају оперативни услови укључујући симулаторе и тренажере за део задатка;

„Симулатор (*SIM*)“ означава синтетички уређај за обуку који представља важне карактеристике реалних оперативних услова и репродукује оперативне услове у којима полазник обуке може директно да увежбава задатке у реалном времену;

„Тренажер за део задатка (*Part Task Trainer-PTT*)“ означава синтетички уређај за обуку контролора летења који не мора да буде у вези са реалним оперативним условима или окружењем.

5.3 Достављање и обрада захтева за издавање дозволе за коришћење синтетичког уређаја за обуку контролора летења

Организација за обуку која поседује сертификат и намерава да за обуку контролора летења користи синтетички уређај за обуку: симулатор контроле летења или тренажер за део задатка доставља Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту Директорат) попуњен образац Захтева за издавање дозволе за коришћење синтетичког уређаја за

обуку контролора летења ДЦВ-КЛ-ОБ-010, који се налази на интернет сајту Директората (линк: <http://www.cad.gov.rs/osoblje.php?page=centri3>), преко писарнице Директората, најкасније месец дана пре планиране употребе синтетичког уређаја за обуку.

Уз попуњен захтев за издавање дозволе за коришћење синтетичког уређаја за обуку контролора летења организација за обуку доставља:

- техничку документацију уређаја
- оперативне карактеристике и функционисање уређаја
- податке о броју и обучености техничког особља за одржавање уређаја
- податке о броју и обучености особља контроле летења оспособљеног за израду и унос вежби и управљање уређајем током употребе
- доказ о плаћеној републичкој административној такси
- доказ о плаћеној тарифи Директорату.

Писарница, након евидентирања предмета, доставља захтев са документацијом директору Директората, који је прослеђује помоћнику директора за ваздушну пловидбу, аеродроме и обезбеђивање у ваздухопловству (у даљем тексту: помоћник директора), односно шефу Одсека за лиценцирање контролора летења (у даљем тексту: шеф Одсека) на обраду.

Шеф Одсека израђује и преко помоћника директора доставља директору Директората предлог решења којим се одређује тим проверивача/проверивач за проверу синтетичког уређаја за обуку из састава Одсека.

На основу решења директора Директората, тим за проверу/проверивач анализира захтев са достављеном документацијом и, по потреби, захтева од организације за обуку додатну документацију за припрему провере синтетичког уређаја за обуку.

Када вођа тима проверивача закључи да су испуњени административни и технички услови, преко одговорне особе наведене у захтеву, уговара термин провере са захтевом за присуство компетентног особља организације за коришћење и одржавање синтетичког уређаја за обуку.

Уколико вођа тима проверивача/проверивач закључи да постоји неусаглашеност са неком спецификацијом или захтевом за спровођење врста обуке наведених у захтеву, преко шефа Одсека и помоћника директора, доставља директору Директората захтев организације за обуку са комплетном документацијом и предлогом решења којим се захтев одбија, уз детаљно образложење.

5.4 Припрема за проверу синтетичког уређаја за обуку

Тим за проверу/проверивач припрема проверу синтетичког уређаја за обуку и врши координацију активности преко одговорне особе наведене у захтеву.

Тим за проверу ажурира листу провере у складу са типом, техничким могућностима и планираном наменом синтетичког уређаја за обуку.

У прилогу ове процедуре дате су листе провере синтетичких уређаја за обуку контролора летења за радарски симулатор, 2D/3D симулатор и PAR/SRA функције 2D/3D симулатора, које су израђене према Евроконтроловом документу „*Generic EUROCONTROL Technical Specification*“, *Edition 0.1, Tehnical Specification, Chapter 11, ATC Simulator*“.

5.5 Провера синтетичког уређаја за обуку

Тим за проверу/проверивач, уговореног дана, уз присуство и ангажовање захтеваног компетентног особља, врши проверу синтетичког уређаја за обуку према припремљеној листи провере синтетичког уређаја за обуку контролора летења.

Вођа тима проверивача/проверивач по завршеној провери саопштава одговорном лицу организације за обуку резултат провере: симулатор контроле летења/тренажер за део задатка ЈЕ УСАГЛАШЕН/НИЈЕ УСАГЛАШЕН са важећим спецификацијама и захтевима за издавање дозволе за коришћење симулатора за врсте обуке контролора летења наведене у захтеву и објашњава даљи управни поступак Директората у складу са резултатом провере.

5.6 Израда решења

Уколико је резултат провере „ЈЕ УСАГЛАШЕН“ вођа тима проверивача/проверивач израђује предлог решења о издавању дозволе за коришћење синтетичког уређаја за обуку контролора летења, наводећи врсте обука за које се може користити.

Уколико је резултат провере „НИЈЕ УСАГЛАШЕН“ вођа тима проверивача/проверивач израђује предлог решења којим се захтев за издавање дозволе за коришћење синтетичког уређаја за обуку контролора летења одбија уз детаљно образложење.

Вођа тима проверивача доставља предлог решења са прилогом попуњене листе провере синтетичког уређаја за обуку контролора летења директору Директората преко шефа Одсека и помоћника директора.

Решењем, које се доставља подносиоцу захтева преко писарнице Директората у року од 30 дана од дана пријема захтева, се одобрава коришћење синтетичког уређаја за обуку у складу са захтевом.

Дозвола за коришћење синтетичког уређаја за обуку се издаје са неограниченим роком важења.